

Besluit gevraagd aan de Regiegroep

1.1 Identificatie

Betreft : Actiepunt 359 (Zie bijlage)
Ingediend door : Jan Campschroer
Ingediend op : 11 april 2014
Inhoud : hoe om te gaan met errata die niet backwards compatible zijn.

1.2 Context

Er zijn situaties waarbij blijkt dat er een fout zit in een StUF onderdeel (StUF onderlaag, sectormodel, berichtcatalogus, protocolbinding, etc.). Een fout is daarbij de situatie dat de technische uitwerking niet in lijn is met de functionele specificatie. Uiteraard moet die fout verwijderd worden uit de standaard. Hierdoor kan het voorkomen dat de nieuwe versie van de standaard niet backwards compatible is met de oude versie. Ook de operationele software moet aangepast worden en opnieuw geïnstalleerd. Dat zal meestal niet bij de diverse leveranciers synchroon gebeuren.

Wijzigingen worden doorgevoerd in *patches of releases*.

Algemeen idee is dat patches relatief snel moeten worden doorgevoerd en dat er bij een patch:

1. Errata (bug fixes) worden doorgevoerd: (echte) fouten worden gecorrigeerd;
2. alleen functionele wijzigingen worden doorgevoerd als die volledig backwards compatible zijn (bijv. de toevoeging van een berichtcatalogus aan een sectormodel).

Releases hebben een veel tragere frequentie en bevatten ingrijpende functionele wijzigingen die doorgaans niet backwards compatible zijn. Bij nieuwe releases wordt het versienummer in de namespace opgehoogd. Bij patches blijft de namespace en het versienummer ongewijzigd.

Over de wijze waarop hier moet worden omgegaan is in de expertgroep van 13 mei 2013 een discussie gevoerd.(zie bijlage)

Er zijn nu een drietal vraagstukken:

1. Verloopt de besluitvorming als er geen consensus is over een erratum?
2. Welke regels moeten er gehanteerd worden bij het uitrollen van een nieuwe patch?
3. Horen deze vraagstukken behandeld te worden door de expertgroep?

De eerst twee zijn hieronder verder uitgewerkt. Voor de derde geldt dat deze wordt voorgelegd aan de regiegroep.

1.3 Probleem 1: Hoe verloopt de besluitvorming als er geen consensus is over een erratum?

Indien een erratum niet backwards compatible is, speelt de volgende vraag een belangrijke rol:

- Is het middel (wijzigen via patch) erger dan de kwaal (de fout in de standaard)?

Zo ja, dan voeren we geen erratum door en werken de leveranciers met situationele workarounds tot de volgende release.

Zo nee, dan voeren we het erratum door via een patch. Omdat leveranciers niet altijd in staat zijn om de patch op hetzelfde moment te implementeren kunnen er (tijdelijk) grotere interoperabiliteitsproblemen ontstaan dan het interoperabiliteitsprobleem dat de patch oplost.

Een dergelijke afweging wordt gemaakt in de StUF Expertgroep. De vraag is nu hoe de besluitvorming verloopt als er geen consensus kan worden bereikt? Wie neemt dan de uiteindelijke beslissing?

1.4 Mogelijke oplossingen

In het beheermodel StUF staat over het in gebruik nemen van versies:

“3.5.3 Vaststellen ‘In Gebruik’

Nadat de StUF expertgroep heeft aangegeven dat een nieuwe versie van een StUF onderdeel gereed is voor ingebruikname, zal aan de leden van de StUF Regiegroep gevraagd worden om een besluit over toekenning van de status “In gebruik” aan deze nieuwe versie van het StUF onderdeel te nemen. Dit besluit wordt in een Regiegroep bijeenkomst genomen waarbij aan de volgende criteria voldaan moet worden:

- De bijeenkomst van de StUF Regiegroep waar dit besluit wordt genomen is tenminste één maand van te voren aangekondigd;
- De nieuwe versie van het StUF onderdeel is tenminste 10 werkdagen voor de StUF Regiegroep bijeenkomst beschikbaar op het StUF forum;
- De aanwezige leveranciers geven aan dat de nieuwe versie van het StUF onderdeel aan hun eisen en wensen voldoet en geschikt is om in hun softwareproducten te worden opgenomen;
- De aanwezige opdrachtgevende gebruikersorganisaties (gemeenten, houders van basisregistratie, beheerders van verticale sectormodellen en ketenpartijen) geven aan dat de nieuwe versie van het StUF onderdeel voldoet aan hun eisen en geeft aan van plan te zijn de nieuwe versie van het StUF onderdeel voor te gaan schrijven bij aanschaf of onderhoud van softwareproducten, in elk geval zodra de VNG het advies „VNG aanbeveling“ geeft.

Indien aan bovenstaande criteria is voldaan dan zal de StUF beheerder namens de StUF Regiegroep de nieuwe versie van het StUF onderdeel als “In Gebruik” publiceren en dit openbaar maken middels een persbericht. Als consensus uitblijft zal de StUF beheerder, samen met VNG en het Ministerie van BZK de inhoud van een nieuwe versie vaststellen (escalatie).”

Voor errata staat onder meer dit:

“Voor de procedure om fouten en onvolkomenheden te repareren met behulp van errata gelden de volgende afspraken:

1. De StUF beheerder streeft naar consensus in de StUF Expertgroep, maar behoudt zich te allen tijden het recht voor foutoplossingen in de vorm van errata zelfstandig door te voeren;(...)
5. Als de voorgestelde oplossing geen problemen geeft met de „backwards compatibility“ zal de StUF beheerder de verandering doorvoeren. Als de voorgestelde oplossing wel impact heeft, zal deze na bespreking in de StUF Expertgroep al dan niet als erratum of RFC in behandeling worden genomen.

„

Er zijn nog verschillende manieren om bovenstaande te interpreteren. Is de StUF beheerder:

1. de voorzitter van de StUF Expertgroep?
 - 1.1. Kiest obv advies
 - 1.2. Kiest via stemmen
2. de voorzitter van de StUF Regiegroep?
 - 2.1. Kiest obv advies
 - 2.2. Kiest via stemmen
3. de productmanager StUF
 - 3.1. Kiest o.b.v. advies van de expertgroep, de regiegroep en de verschillende stakeholders.

Voorstel: 3.1 De productmanager kiest.

Uiteindelijk is de productmanager de verantwoordelijke eigenaar van de standaard. Hij besluit.

1.5 Probleem 2: Welke regels moeten er gehanteerd worden bij het uitrollen van een nieuwe patch?

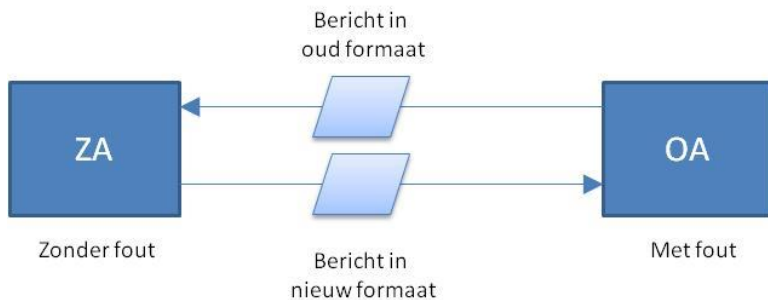
Vanuit het idee dat de fout snel hersteld moet worden ligt het voor de hand om de wijziging via een patch door te voeren. De impact van deze wijziging kan echter groot zijn.

Na vrijgave van de patch kan de situatie ontstaan dat er op zeker moment twee applicaties zijn, een Ontvangende en een Zendende Applicatie (OA resp. ZA), waarbij OA achter loopt en nog de oude (foute) versie heeft geïmplementeerd en ZA de nieuwe (goede).

We hebben dan het probleem dat een bericht van OA bij validatie worden afgekeurd, terwijl het beter is. De "snelle" oplosser wordt dus gestraft door de "trage" oplosser.

Daarnaast heb je ook te maken met situaties waarbij een ZA tevens een OA is en andersom. Denk bijvoorbeeld aan fouten die gevolgen hebben voor zowel het vraagbericht als het antwoordbericht.

Als de ZA is ingericht op het verzenden van nieuwe berichten dan is de kans groot dat deze ook is ingericht op het ontvangen van nieuwe berichten.

1.6 Mogelijk oplossingen voor probleem 2

- a) Een moment vast stellen waarop alle app's bijgewerkt moeten zijn icm bilaterale afspraken tussen leveranciers over daadwerkelijk implementatiemoment
 - a. Nadeel – leveranciers moeten per stuk afspraken maken. In geval van een landelijke voorziening (LV, middelpunt van een ster) moeten alle applicaties die daar op aansluiten toch in één keer over, nl. gelijk met de LV. Of die LV moet twee koppelvlakken tegelijkertijd in de lucht houden.
 - b. Voordeel – geeft ruimte voor lokale variëteit.
- b) De OA zet de validaties uit
 - a. Nadeel – geen controle meer bij OA, fouten in de BO van A. werkt niet voor e berichten die de OA verstuurt.
 - b. Voordeel – makkelijk te regelen
- c) Een moment vaststellen waarop alle app's overgaan van oud naar nieuw (Big Bang)
 - a. Nadeel – iedereen moet met implementatie wachten op de traagste, moeilijk te controleren, het ene moment zal toch een periode zijn. Hoe meer partijen hoe groter de periode
 - i. Binnen een gemeente moeten steeds meer applicaties elkaar samenwerken en dus tegelijkertijd gepatcht worden
 - ii. Veel verschillende leveranciers betrokken
 - iii. Steeds meer applicaties worden vanuit SSC, een gehoste omgeving of als cloud service (SAAS) geleverd, dan is dit niet haalbaar.
 - b. Voordeel – in een keer goed
Dus geen reëel alternatief
- d) De OA wijzigt zijn validatie (en de nieuw te versturen berichten) voor dat moment
 - a. Voordeel – op de uitwisseling wordt de nieuwe situatie gehanteerd.
 - b. Nadeel – de trage moet voor de korte termijn een oplossing maken en dus nog meer werk verrichten terwijl hij al trager is.

- e) De ZA en OA spreken af dat de ZA nog even de oude berichten stuurt.
 - a. Nadeel - De ZA wordt dus gestraft voor zijn proactiviteit, maar implementeert de patch (voor dit koppelvlak later), dat is wat minder werk, moet wel twee versies in de lucht houden en daar mogelijk dynamisch uit kiezen. Dat is weer extra in te regelen.
 - b. Voordeel - De OA heeft nog even de tijd.
- f) De installatie van een patch (binnen acceptabele kosten) te ontkoppelen van het activeren van een fix.
 - a. Voordeel - lijkt het meest flexibel

Voorstel:

1. We blijven werken met patches aan het begin van het kwartaal.
2. We gaan werken met een hoofdversie van 1/7.
3. De versie van 1/7 moet uiterlijk 1/1 worden ondersteund.
4. De leveranciers hebben enige tijd om hun product naar de volgende versie te brengen
5. De patch wordt uitgebracht met doorvoeren van een erratum (ook als deze niet compatibel is).
6. Op het STP wordt alleen de laatste patch ondersteund.

Gevolg :

- Leveranciers hebben -lettende op de lokale situatie- de mogelijkheid om oplossingen te vinden.
- Tijdelijk kunnen er lastige situaties ontstaan, die zijn echter wel in een concrete context, waardoor je daar een pragmatische oplossing kunt bedenken.
- Als er een fout wordt ontdekt net na 1/7 dan kan het nog bijna 1,5 jaar duren voor deze in de operationele pakketten geheel is weggewerkt.
- Een niet meer actuele patch kan niet meer getest worden op het STP.

Bijlage

In de expertgroep van 13 mei 2013 is hierover een discussie gevoerd. Daar is het volgende verslag van gemaakt.

RR258: BAG berichtencatalogus en Hernoemen Openbare Ruimte.

Henri vraagt of we het eens zijn over de stelling van Han.

Mark zegt dat de voorgenomen wijziging eigenlijk niet meegenomen kan worden in een patch het is namelijk een functionele wijziging. Han concludeert dat we dus geen bugs kunnen corrigeren. Henri zegt dat we zullen moeten bepalen hoe groot de problemen zijn om te kunnen bepalen hoe veel belang er is bij het oplossen van dit probleem. Han zegt zelf geen probleem te hebben met deze bug. Hij spreekt dan ook niet voor zichzelf. Han betoogd waarom hij het toch belangrijk vindt dat dit probleem wordt opgelost. Het heeft er mee te maken dat er indertijd bij het produceren van de XSD's fouten zijn meegenomen uit de toentertijd gehanteerde Excel specificaties. Mark geeft aan dat als we deze fout gaan oplossen we een tijdstip zullen af moeten spreken waarop heel Nederland ineens klap overgaat op de nieuwe patch wat Sid bevestigt. Han weerspreekt dit. Henri zegt dat als wij het als een fout zien, dat we dit zullen moeten gaan aanpassen hoeveel problemen dit ook in het veld gaat veroorzaken. Sid zegt dat het moet worden aangepast als het een probleem is en niet als het een fout is. Han zegt dat het wel een probleem is omdat de berichten invalid zijn. Henri vraagt of het tot stagnatie leidt in de berichtenuitwisseling. Han zegt nu invalid berichten af te leveren aan DDS. Henri besluit dat het een fout is en dat het dus in het schema aangepast moet gaan worden. De leveranciers zullen zelf moeten besluiten wanneer ze de patch gaan uitrollen. Sid zegt dat de leveranciers dit niet kunnen beslissen. Ton oppert de mogelijkheid om hier het extraElement voor op te voeren. Mark geeft aan dat zij hier veel problemen mee gaan krijgen. Sid geeft aan dat de StUF Regiegroep hierover een besluit moet nemen. Leg in de StUF Regiegroep de vraag neer hoe wij om moeten gaan met errata die niet backwards compatible zijn. Henri legt dit erratum even terzijde maar wil van de StUF Expertgroep wel een beslissing of en hoe het moet worden opgelost. Mark geeft aan dat het naar zijn mening een versie is en geen patch. Henri zegt dat we het er wel over eens zijn dat het om een fout gaat. Han kan hier niet mee leven. Hij geeft aan al 2 jaar lid te zijn en dat er errata zijn die nog steeds niet zijn opgelost. Het is naar zijn mening niet mogelijk om samen werkende applicaties te krijgen en tegelijkertijd te voldoen aan het StUF Testplatform. Als de enige manier om hiermee om te gaan het uitstellen van errata is dan vindt hij zijn aanwezigheid hier van geen belang. Hij concludeert dat errata die overgeslagen zijn te moeilijk zijn. Henri geeft aan deze discussie naar een ander niveau te willen tillen. Sid doet een ander voorstel, waar we het nu over hebben is nu een probleem en hij stelt voor dit bij de StUF Regiegroep neer te leggen. Han wil in eerste instantie duidelijkheid krijgen over wat de oplossing is. Henri en Sid zijn het daar over eens. Wij definiëren de oplossing en de StUF Regiegroep beslist wanneer deze in de praktijk mag worden gebracht (Actiepunt : Henri). De StUF Expertgroep besluit de complexTypes voor alle geraakte berichten aan te passen